

מדינת ישראל
משרד הרווחה והביטחון החברתי
הצעה להקמת שירות ארצי מקצועי בתשלום
לבניית הסכמות וגישור בקהילה עבור תושבי חבל תקומה ומפוני הצפון

בעקבות מתקפת ה-7.10 והמלחמה, תושבי העוטף ומפני הצפון מתמודדים בין היתר עם קונפליקטים קהילתיים ומשפחתיים ועם הצורך לקבל החלטות קשות ומורכבות לגבי ההווה והעתיד כיחידים, כמשפחות, כקהילות וכיישובים בזמן שהם עדיין נמצאים הרחק מביתם וחווים טראומה ואובדן קשים מאוד. פעמים רבות עולה צורך בכלים וניסיון מקצועי משמעותי בבניית הסכמות, גישור וקבלת החלטות מורכבות במשפחה ובקהילה, הן עבור התושבים עצמם והן עבור אנשי מקצוע הנמצאים במתקני הפינוי.

תושבי העוטף ומפוני הצפון פזורים כרגע בין מתקני פינוי שונים ברחבי הארץ, חלקם יחזרו ליישובי האם בקרוב, חלקם יעברו ליישובים זמניים עד לשיקום יישוב הקבע וחלקם חיים במצב של חוסר ודאות בנוגע למועד חזרתם ליישובי הצפון. הם נדרשים לקבל החלטות ברמה קהילתית ומשפחתית במצב של חוסר ודאות, כאשר לאנשים שונים צרכים שונים ואין בהכרח החלטה אחת אשר מיטיבה עם כולם. במקביל ישנה תלות הדדית והשפעה של ההחלטות של כל משפחה על הקהילה ולהיפך. החלטות רבות תלויות בחזרה של מרבית התושבים ליישובי הקבע והדבר דורש דיאלוג ובניית הסכמות מורכבת ברמה משפחתית וקהילתית.

תהליכים אלו, בהינתן והם נעשים באופן מקצועי ומחושב, עשויים להיות מקור להעצמת התושבים והקהילות כאשר הדבר מסייע לקבלת שליטה בחזרה על החיים במקביל לקבלת כלים לניהול דיאלוג ובניית הסכמות קהילתיות גם בעתיד. עוד חשוב לציין, כי עוד קודם ל-7/10 בחלק מהיישובים היו סכסוכים אשר עדיין לא נפתרו. כמו כן ביישובים רבים קיימות אובלוסיות שונות עם צרכים שונים בכל יישוב (חברים, תושבי הרחבה ושוכרים) אשר ההבדלים ביניהם מעלים רושם נוסף של מורכבות ומתח.

הצורך העולה מתוך שיחות רבות ומפגשים עם המפונים הוא בשירות בניית הסכמות מקצועי, נגיש, זמין, המגיע לכל משפחה וקהילה היכן שהיא נמצאת על מנת לסייע להם בתהליכי קבלת החלטות ויישוב סכסוכים. על השירות להיות מהיר, גמיש, רגיש ומקצועי אשר מגיע לכל מקום בארץ בו הוא נדרש. לצד זאת על השירות להיות מתוכנן ומנוהל מבחינה מקצועית תוך שיתוף פעולה מלא עם הגופים ועם אנשי המקצוע הפועלים עם המפונים והקהילות: עם הרשויות המקומיות, מנהלת תקומה וכל גורם רלוונטי אחר; תוך ליווי מקצועי והכשרה של המנחים בשטח ותוך למידה ושימור המידע והידע והפצתו.

גמישות השירות הוא גם ביכולת להגיע לכל מקום בו השירות נדרש, בגמישות התהליכים וההתערבויות הנדרשים, ביכולת לעשות תהליכים ממוקדים ומהירים לצד תהליכי עומק ארוכי טווח, לעבוד ברמה קהילתית והמשפחתית, ברמה קבוצתית ופרטנית.

דוגמאות לצרכים אשר עולים מהשטח:

- קונפליקטים משפחתיים לגבי מועד החזרה, כאשר חלק מבני המשפחה מעדיפים כבר לחזור וחלק מעדיפים להישאר ככל הניתן באתר הפינוי,
- קונפליקטים קהילתיים לגבי מועד החזרה והתארגנות על כך,
- קונפליקטים בנושאים של חלוקת משאבים

מדינת ישראל משרד הרווחה והביטחון החברתי

- קונפליקטים כאשר חלקים מהקהילה מפונים במקומות שונים ויש פער במשאבים הקיימים (לדו' בנושא מערכות חינוך),
- **בניית הסכמות** בנושאים קהילתיים, כלכליים, חינוכיים ועוד בתהליך החזרה והשיקום,
- סיוע בבניית אמון וחיזוק הקשרים בקהילה לאור הטראומה ולאור קונפליקטים שהיו קיימים עוד קודם והתעצמו בעת.

- **מטרות ומהות המיזם:** הקמת שירות ארצי של מגשרים שיספק מענה לאוכלוסיית המפונים מן העוטף ומהצפון היכן שהם נמצאים בארץ בכל רגע נתון. השירות ינוהל ישירות על ידי מוזאיקה ומנהל תחום מטעם השירות.

מטרות השירות שיוקם:

- הגברת היכולת של הקהילות המפונות להגיע להסכמות ולפתור קונפליקטים.
- העצמת התושבים והקהילות דרך קבלת כלים לניהול דיאלוג ובניית הסכמות קהילתיות. (המגשרים יועסקו בתשלום ויספקו תהליכי בניית הסכמות ליישובים בסדר גודל ומורכבות שנדרשים כיום, בצל טראומה, אבדן ומלחמה.)

בשירות בניית הסכמות מקצועי, נגיש, זמין, המגיע לכל משפחה וקהילה היכן שהיא נמצאת על מנת לסייע להם בתהליכי קבלת החלטות ויישוב סכסוכים. תתקיים למידה מתמדת תוך כדי עשייה ויחודדו ויפותחו מודלים של עבודה מתוך הניסיון המצטבר בשטח.

מוזאיקה כגוף מקצועי להפעלת המיזם:

המיזם יוקם על תשתית קיימת, מקצועית ומנוסה של מוזאיקה המפעילה ב-16 השנים האחרונות את תכנית גישורים של השירות לעבודה קהילתית במשרד הרווחה והביטחון החברתי וכן על תשתיות הידע והנסיון המקצועי של שאר התכניות של מוזאיקה שיאוגמו לצורך מיזם זה העוסקות בגישור, גישור בין דורי, קבלת החלטות נתמכת ותהליכים קהילתיים רחבים.

תוכנית גישורים **מלווה את מנהלי רכזי הגישור והדיאלוג בקהילה** ברשויות המקומיות, כאשר המרכזים מבוססים על מגשרים מתנדבים ופעילים קהילתיים המעניקים מזמנם לתהליכים קצרי טווח.

נציין כי באף אחת מרשויות העוטף ובחלק ניכר מרשויות ומערי הצפון המפונים לא קיים עדיין מרכז גישור ודיאלוג בקהילה שיכול לתת את השיחותיים הללו ועל כן הצורך בשירות ארצי.

המיזם המוצע שונה מתכנית גישורים במהותו.

בתכנית גישורים אנחנו מלווים תהליכי הקמה וניהול של מרכזים ולא מלווים תהליכי גישור ובניית הסכמות בפועל. מנהלי מרכזי הגישור והדיאלוג עצמם הם האמונים על הנחיית התהליכים והליווי המקצועי שלהם.

מוזאיקה צברה בתקופה האחרונה ניסיון רב בליווי גישורים ותהליכי בניית הסכמות קצרי טווח במלונות סביב סוגיות של חיים במרחב המלון: עישון, רעש, פעילויות, חינוך, קשר לצוות המלון,

מדינת ישראל משרד הרווחה והביטחון החברתי

כביסה ועוד. מתוך עשייה ענפה זו זיהינו צורך עמוק ורחב יותר לליווי תהליכי קבלת החלטות קהילתיים ומשפחתיים מורכבים בדרך של דיאלוג והסכמה. תהליכים מתמשכים וארוכים אלו אינם דורשים ליווי מקצועי של אנשי מקצוע מנוסים ומומחים, לצד המגשרים המתנדבים. מגשרים מתנדבים לוקחים חלק חשוב בעשייה אך אינם יכולים לנהל ולקחת אחריות מקצועית מלאה על תהליכים אלו, ובהעדר מרכז גישור ודיאלוג בקהילה שלוקח את הניהול האחריות המקצועיות, יש צורך מניהול מקצועי ארצי של השירות. בנוסף, תעשה למידה מתמדת תוך כדי עשייה ויחודדו ויפותרו מודלים של עבודה מתוך הניסיון המצטבר של השטח. ועל כן יש חשיבות רבה שהמיזם ינוהל מקצועית בשותפות עם מוזאיקה, גוף בעל ניסיון רב בתהליכי קבלת החלטות ברמה קבוצתית וקהילתית סביב סוגיות רחבות ומורכבות. בנוסף, יש צורך לעדכן ולהטמיע מודל עדכני של גישור קבוצתי וקהילתי בצל טראומה ומלחמה, פינוי ושיקום.

מוזאיקה כעמותה שמפעילה את תכנית גישורים מחד אך מנחה מאות תהליכי גישור, קבלת החלטות ובניית הסכמות מדי שנה הנה הגוף המקצועי המנוסה למיזם זה. מוזאיקה מפעילה תכניות ארציות רחבות, מפעילה מרכז הכשרות ועוסקת בפיתוח ידע וליווי מחקרי של המודלים וההתערבויות שהיא מפתחת ומפעילה. כעמותה אנחנו עובדים מצד אחד בשותפויות רחבות עם כל הגורמים הנדרשים – משרדי ממשלה, רשויות, ארגונים ועוד, וקיימים יחסי אמון ותהליכי עבודה טובים עם כל בעלי העניין, ומאידך אנו יכולים לשמור על ניטראליות ואובייקטיביות הנדרשות בהנחיית תהליכים מסוג זה. לא קיים גוף אחר בחברה האזרחית שהוא בעל ניסיון ומוחיות בתחום הגישור ובניית ההסכמות בקהילה ובמשפחה שיכול לתת את השירותים המקצועיים הללו ברמה ארצית ולהעמיד תקציבים לעניין לצורך מיזם משותף.

אנו מבקשים לקדם מיזם משותף עם עמותת מוזאיקה למתן שירות חשוב וחיוני זה במשך השנה הקרובה וללוות את כל תהליכי קבלת ההחלטות ובניית ההסכמות הנדרשים עד לחזרה של כל המפונים בדרום ובצפון ליישובי הקבע.

בתום התקופה תישקל הטמעת השירות במסגרת מרכזי הגישור והדיאלוג בקהילה מקומיים שיוקמו, ככל שהרשויות האזוריות בעוטף ובצפון אשר יחפצו בכך.

נספח תקציבי

כתיבות 2024 מולסה 1
מדינת ישראל
משרד הרווחה והביטחון החברתי
מיום 24.6.24

תקציב נדרש לשנה:

סך הכל עלות	עלות פר יחידה	פירוט	סעיף
116,400	9,700	50 אחוז משרה , כולל נסיעות. כולל בניית שותפויות, קבלת פניות, ליווי מקצועי , כתיבת הידע וכיוצ"ב. עלות ל-12 חודשים.	ריכוז וניהול השירות הארצי
182,000	14,000	עלות שעת הנחיה 350 ש"ח כולל נסיעות וביטול זמן סל שעות לקהילה: 40. עבור 13 קהילות	הנחיית תהליכים קהילתיים
63,000	2,100	סל שעות למשפחה: 6. עבור 30 משפחות עלות שעת הנחיה 350 ש"ח כולל נסיעות וביטול זמן.	הנחיית תהליכים משפחתיים
20,100	20,100	כולל איגום ידע, ראיונות, כתיבה, עריכה, עיצוב כיוצ"ב	פיתוח חומרים וכתיבת תורה מקצועית
6,000	500	ביטוח מקצועי וצד ג למנחים ולמגשרים	ביטוח
12,500	2,500	שתי הכשרות מכינות לתפקיד לצוות, ו3 הכשרות רבעויות להיוועצות עמיתים , העשרה והעמקה בעלות של 2500 ש"ח להכשרה	הכשרות
40,000		כולל ייעוץ משפטי, שירותי משרד אדמיניסטרציה, הנהלת חשבונות, מערכת מידע ממומחשבת, תמיכה טכנית. 10%.	אדמיניסטרציה וכלליות
440,000			סה"כ עלות

מימון המיזם המשותף

לשנה:

משרד הרווחה והביטחון החברתי: 220,000 ש"ח.
מוזאיקה: 220,000 ש"ח.

תקופת המיזם המשותף המבוקשת

31.5.25- 1.6.24

בברכה

לימור מוסייל
מנהלת השרות לעבודה קהילתית

yehuditm@molsa.gov.il
1260 מיקוד 91012

השירות לעבודה קהילתית
ירמיהו 39 מגדלי הבירה, ירושלים ת.ד.
טל. 02-5085660 | פקס. 02-5085945